

N:o 88.

Af herr **A. P. Lind**, om tillägg till 3 § 2 mom. i skiftesstadgan den 9 november 1866.

Då sillfisket på vestkusten för närvarande är föremål för allmän uppmärksamhet och åtgärder vidtagas för underlättande af denna näring har jag fäst mig vid ett förhållande som, efter mitt förmenande, men ligt inverkar på denna näring.

Kongl. Maj:ts högsta domstol har nemligen genom utslag af den 22 januari 1885 i ett skiftesmål rörande delning af vid laga skifte undantagna samfälligheter, på grund af 3 § 2 mom. i kongl. skiftesstadgan, förklarar, att dylik samfällighet icke får delas utan alla delegarnes medgifvande.

Ehuru jag ju hvarken kan eller vill påstå, att icke högsta domstolens tolkning af nämnda lagrum är den juridiskt rätta, men då samma tolkning leder till mycket obehag, att ej säga orimligheter, är det jag härmed värdsamt ämnar föreslå ett tillägg vid nämnda paragraf; dock måste jag, till utredande af min åsigt, framlägga några förelupna omständigheter.

Vid laga skifte å hemmanen Resö undantogos till delegares gemensamma begagnande, att icke ingå i skiftet, så väl åtskilliga i salt-sjön belägna holmar, som ock å sjelfva hufvudön åtskilliga platser för bedrivande af hvarjehanda näringsfång, såsom fiske, båtbyggnad, salterinrättning m. m.

När nu sillfisket började, uppbyggde en företagsam delegare uti dessa samfälligheter på tvenne olika ställen sillsalterier. Härför instämd af öfrige delegare, söktes förordnande för behörig landtmätare att utbryta hans lott i samfälligheterna, så att han kunde få sina salterier på

egen sjelfständig grund. Landtmätaren förklarade i afgifvet utlåtande, att den ena af lägenheterna icke var af beskaffenhet att kunna med lika fördel för alla delegarne fördelas, och afstyrkte på den grund delning deraf, men att den andra af lägenheterna, å hvilken det ena salteriet var uppfördt, var af beskaffenhet att hvardera af öfrige delegare kunde vid delning af lägenheten erhålla hvar sina lika goda lägenheter till salteritomter som de redan bebyggde; i följd hvaraf delning härå skulle ske, hvarigenom den företagsamme delegaren kunde få på egen grund behålla sina byggnader. Detta utlåtande godkändes af egodelningsrätten; men, som ofvan är antydt, förklarade högsta domstolen att delning icke fick ega rum, emedan laga skiftet blifvit fastställt. Häraf har följd en blifvit, att uppföraren af de båda salterierna, som derigenom velat idka en för orten och fiskeribefolkningen nyttig näring, nödgats rifva det ena salteriet, när han ej kunde öfverenskomma med alla delegarne om en skälig tomtafgift, samt i andra fallet måst mot oskäligt hög afgift hyra tomtplats af sina meddelegare, hvilket kunnat undvikas om skifte å lägenheterna fått ega rum.

Ett annat fall (bland många) vill jag äfven åberopa; men som, för tydlighets skull, det är nödigt att bifoga en teckning, som närmare åskådliggör förhållandet, utbeder jag mig rättighet att få till vederbörligt utskott inkomma med de handlingar, som afse och bestyrka detta fall.

Dessa af mig framhållna exempel äro ej enstaka, utan förefalla öfverallt inom Göteborgs och Bohus län och torde jemväl förekomma inom öfriga länen i riket, till stort men för mångfaldiga personer, när en enda åbo inom ett skifteslag kan blott af tredska, mot alla de öfriges vilja, förhindra de öfriga att draga nytta af dylika samfälda lägenheter.

Jag får alltså härmed vördsamt föreslå, att till 2 mom. i 3 § kongl. skiftesstadgan af den 9 november 1866, eller hvar helst lagutskottet, till hvilket jag anhåller om remiss af denna min motion, vill bestämman, göres ett så lydande tillägg:

Vid fastställt en- eller laga skifte till gemensamt behof afsatt samfällig plats må delegare emellan efter delningsgrund fördelas, om landtmätare och gode män finna sådan delning kunna ega rum utan samtliga delegares skada. Åtnöjes icke vederbörande med förrättningsmännens beslut, underställes frågan egodelningsrätten i likhet med hvad rörande skifte af

jord i öfrigt är i Kongl. skiftesstadgan bestämdt. Vill någon delegare å dylik samfällig plats uppsätta industrial inrättning, må tillstånd dertill och bestämmande af årlig tomtafgift därför, afgöras af pluraliteten bland delegarne, dock bör denna pluralitet jemväl ega minst hälften af lägenheten.

Jag håller alldeles icke på den nu föreslagna redigeringen, utan öfverlemnar denna åt lagutskottet, blott ändamålet vinnes i syfte jag föreslagit.

Stockholm den 26 januari 1887.

A. P. Lind.

N:o 89.

Af herr **E. Beckman**, om *förhöjning i anslaget till reseunderstöd åt fabriks- och handtverksarbetare.*

Ända sedan 1862—63 har Riksdagen beviljat anslag till reseunderstöd åt yrkesarbetare. Denna omständighet bär vittne derom, att Riksdagen ansett dessa arbetares utbildning genom noggrann kännedom om i utlandet gängse arbetsmetoder m. m. vara af stor betydelse för det allmänna, såsom ett riktigt medel till främjande af vår industris utveckling.

Ganska allmänt har man varit ense om otillräckligheten af det anslag, som hittills för ändamålet utgått.

Också har regeringen med anledning deraf, att vid fördelningen af anslagsbeloppet för 1886 endast ett fåtal bland de sökande kunde